

og Andre, for de Besværligheder, som ere forbundne med den nuværende Ringenes Tilstand, og i denne Henseende vil jeg særlig appellere til det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Jeg kan ikke skjønne rettere, end at den nuværende Ringenes Tilstand er væsentlig kun til Fordel for Kommissionærerne. Debitorerne faae jo i Birkeligheden ikke deres Laan billigere, fordi man vedligeholder en Tilstand, der paalægger dem at iagttage den Formalitet at løse en Bevilling. Det paafører dem kun en Udgift til Stempel paa en Ansøgning. I mange Tilfælde ville Forholdene tværtimod føre med sig, at de tro det rigtigst at henvende sig til en Næstemand, som besørger det Hele, som skriver Ansøgningen, som faar den expederet til Amtet, og som faar en Bevilling udsædret. Det er Kommissionærerne, der ere interesserede i, at der vedligeholdes en saadan Ringenes Tilstand som den nuværende, det er ene og alene dem, der have Fordel deraf, og jeg ventur derfor som sagt, naar dette bliver klarer for det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at finde en Støtte hos ham for den Foranstaltning, her foreslaas. I Birkeligheden er jo Tilstanden den, at de Bevillinger, som Indenrigsministeren kan meddele til at spare høiere Rente end 4 pSt. ved Laan i faste Eiendomme, udleveres af Amtene, hvem de forsaavidt ere overladte, at de aldrig afflaas, og at de faas gratis. Det Hele er altsaa et Omkost. Men, siger man, — og dette er gjort gjældende fra flere Sider — saalænge Bevilling skal løses, vedligeholdes det dog i den almindelige Retsbevidsthed, at den almindelige, normale Rente er 4 pSt., og dette kan afholde mangan en Mand fra at tage høiere Rente. Jeg er overbevist om, at dette forholder sig slet ikke saaledes i nogetsomhelst Tilfælde. Det er muligt, at der kan være En og Anden, der kan være saa fintfølende, at han ikke vil være med til at søge om en Bevilling, der gaar ud over den normale Rente, men naar han har denne Følelse, saa bliver Følgen heraf ikke, at han laaner Penge ud paa denne Maade til en billigere Rente, end han ellers vilde anse for passende at faae af sine Penge, men at han slet ikke laaner sine Penge ud imod Pant i faste Eiendomme og anbringer dem andetsteds. At Noget, der overhovedet vil laane Penge ud i faste Eiendomme, og som anser det for at være i sin Orden at tage 5 eller 6 pSt., eller hvad det nu kan være af sine Penge, vil lade være at tage 5 eller 6 pSt., men nøies med 4 pSt. og alligevel laane Pengene ud i

faste Eiendomme, tror jeg ikke, og det bedste Bevis for, at Folk ikke søle deres Samvittighed besværet ved saaledes at opfordre Debitor til at søge Bevilling, ligger i den Omstændighed, at disse Bevillingers Antal er saa overordentlig stort og navnlig er steget i saa høi Grad i de senere Aar. Det er jo oplyst, at i de to sidste Aar har Tallet af Bevillinger været 32,000, altsaa 16,000 Stk. om Aaret. Det er dog virkelig et Bevis for, at denne Følelse, som sagt, ikke er tilstede. Det vilde ogsaa være høist mærkeligt, om Noget virkelig skulde være saa fintfølende, at han ikke vilde være med til at søge en Bevilling, der gives uden mindste Skrupel og Vanskelighed, og med Hensyn til hvilken Statsmyndighederne have sat deres Stempel paa, at der ikke er noget Cytraordinært ved det Hele, eller skulde have Betænkelighed ved at tage 5 eller 6 pSt. Rente ved Udlaan i faste Eiendomme, naar Renten iøvrigt er aldeles fri og stemplet som saadan i Lovgivningen. Jeg føler mig overbevist om, at naar man endog har omalt dette saaledes, som om Folk, der havde været med til at modtage en saadan Bevilling, halvois skulde gaa omkring med en ond Samvittighed, saa er denne Forestilling aldeles illusorisk. — Medens jeg altsaa føler mig overbevist om, at det ikke vilde have nogen Indflydelse paa Rentefodens Forhøielse, om man ophævede det Omkostsvæsen, her er Tale om, er der paa den anden Side, foruden dette Hensyn til at slippe for Kommissionærerne, som jeg har nævnt, endnu et Par Betragtninger, jeg vil anføre; men forinden jeg gjør dette, vil jeg dog med Hensyn til en Bemærkning af det ærede Medlem for Valborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) sige, at jeg kan ikke skjønne rettere, end at, om ogsaa Lovforslaget maatte blive vedtaget, selv i de Udtryk, hvori det er affattet, vil dog alligevel 4 pSt. vedblive at være det, som maatte anses for at være den almindelige Rente, forsaavidt ikke noget Andet særlig er bestemt, og jeg sætter denne min Opfattelse derpaa, at § 1 i Loven af 1855 udtrykker sig ganske i Almindelighed saaledes, at den bestemte „almindelig Rentefod af 4 pSt. skal for Fremtiden itkun være gjældende for Udlaan i faste Eiendomme, hvorimod Rentefoden ved andre Udlaan skal være fri,“ og ikke bestomindre er man efter 1855 vedbleven i alle Gjældsforhold udenfor Udlaan i faste Eiendomme at betragte 4 pSt. som den almindelige Rente, hvilket navnlig viser sig deri, at det er den, der bliver Spørgsmaal om at tage til Følge i alle Sager for Retten, naar der bliver Tale om Rentens Svarelse, da anvendes som bekendt den Regel i § 3 af Loven af 1855: „Naar en